

Cenu Mezinárodního festivalu stříbra získala studentka Sutnarky

22.5.2026 - Monika Bechná | Západočeská univerzita v Plzni

Kreativní odvahu a smysl pro humor. Právě to ocenila u tvorby Kláry Kocúrikové porota festivalu Jewellery Festival SILVER v polské Legnici. Mladá šperkařka z Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara ZČU tak uspěla na jednom z největších evropských festivalů současného šperku.

Legnica Jewellery Festival SILVER patří mezi top evropské přehlídky současného uměleckého šperku. Mezinárodní soutěž šperků, do níž se každý rok přihlásí několik set umělců z celého světa, je těžištěm festivalu. O zařazení artefaktů do výstavních expozic a o udělování cen rozhoduje mezinárodní porota složená z renomovaných umělců, profesorů, kritiků, odborníků a sběratelů šperků. Podtitul letošního ročníku zněl EVERY BODY a téma oslovilo velké množství šperkařů. Studentka Sutnarky Klára Kocúriková se ale v početné mezinárodní konkurenci neztratila, naopak získala Cenu za kreativní odvahu a nekompromisní postoj, inovaci nebo smysl pro humor. V rozhovoru pro INFO.zcu mluvila o špercích, trendech i o plánech pro budoucnost.

Kláro, gratuluji k úspěchu na mezinárodním festivalu v Legnici. Tušíte, proč se hodnotitelé rozhodli udělit Vám právě tohle ocenění?

Moc děkuji! Konkrétní zpětnou vazbu od poroty jsem nedostala, takže můžu spíš vycházet z názvu samotné ceny a z celkového kontextu výstavy. Myslím si, že moje práce k tomuto ocenění dobře sedí. Je v ní osobní postoj, trochu ironie a taky určitá nekompromisnost. O to víc si ceny vážím, protože mám pocit, že porota ocenila právě to, co pro mě bylo v práci důležité. Letošní téma festivalu bylo EVERY BODY a na výstavě bylo hodně silných prací, které se různými způsoby věnovaly tělu, identitě nebo společenským stereotypům. Moje práce asi zaujala tím, že k tématu přistupuje poměrně přímo.

Představte prosím svůj šperk - objekt nazvaný Koruna krásy. V anotaci píšete, že svou prací reagujete na přetrvávající stigmatizaci související s ženskými vlasy. Jak to máme vnímat? Jaké stigma ženské vlasy představují?

Koruna krásy je objekt vytvořený z mých vlastních vlasů. Sama jsem si je oholila a následně je použila jako materiál. Tento akt jsem zároveň zaznamenala na video, protože pro mě nebyl důležitý jen výsledný objekt, ale i samotné gesto zbavení se vlasů. Práce vznikla hlavně z frustrace, ale i z ironie. Vycházím z vlastní zkušenosti, ale podobný tlak vnímám i kolem sebe. Od dětství holky slychají, že vlasy jsou „korunou krásy“, že dlouhé vlasy jsou ženské a krásné, zatímco krátké vlasy jsou příliš radikální nebo maskulinní, nebo slouží jako znak toho, že se s člověkem „něco děje“. Vlasy jsou něco, co se dá ostříhat, obarvit, změnit, ale zároveň podle nich lidé velmi rychle hodnotí vzhled, ženskost nebo celkovou „přijatelnost“ člověka. Ztráta vlasů navíc nemusí být dobrovolná. Přejde mi absurdní, že se z vlasů pořád dělá tak velká věc. Krátké vlasy nebo buzzcut jsou dnes sice běžnější než dřív, ale reakce typu „nestříhej si ty vlasy“ nebo „toho budeš litovat“ se objevují pořád. Právě s tím moje práce pracuje.

Jsou vlasy ve šperkařství ojediněle používaným materiálem? Všimla jste si v Legnici nějakého trendu v tomto směru? Pokud mám správné informace, jedná se o festival stříbra - čekala bych tedy, že tam půjde výhradně o stříbrné šperky.

Vlasy mají se šperkem poměrně silné historické propojení. Objevily se například v paměťových nebo smutečních špercích, kde fungovaly jako velmi osobní materiál - jako připomínka konkrétního člověka nebo vztahu. V současném autorském šperku se s nimi také pracuje, pořád hlavně jako s

osobním materiálem. Je to materiál, který je přítomný, ale není úplně běžný. V Legnici jsem si všimla několika prací, které s lidskými vlasy pracovaly. Nevnímal bych to ale nutně jako trend, spíš jako reakci na letošní téma EVERY BODY, které přirozeně otevíralo otázky těla. Festival se sice označuje jako festival stříbra, ale samotná soutěž nemá materiálové omezení. Autoři si mohou zvolit materiál podle vlastní koncepce. Důležité je především to, aby práce reagovala na téma daného ročníku. Spojení se stříbrem vychází hlavně z historie a identity místa. Legnica a její okolí jsou s těžbou a zpracováním kovů dlouhodobě spojené, také ceny předávané vítězům mají formu stříbrného granulátu. Stříbro je tak pro festival důležitým symbolem.

Byla jste letos v Legnici poprvé? Jaké zkušenosti a kontakty Vám účast na mezinárodních šperkařských festivalech přináší?

Ano, letos jsem byla v Legnici poprvé a byla to velmi silná zkušenost. Na mezinárodních festivalech mě baví hlavně to, že se člověk na několik dní ocitne přímo uprostřed současného šperku. Vidí různé přístupy, materiály, témata i způsoby přemýšlení, které by jinak znal třeba jen z fotografií nebo katalogů. Legnica má navíc specifickou atmosféru. Relativně malé město se na pár dní promění v místo, kde se setkávají šperkaři z různých zemí. Je to dobrá příležitost vidět práce naživo, mluvit s lidmi, které člověk zná třeba jen ze sociálních sítí, a víc se propojit se šperkařskou scénou i mimo český kontext. Člověk lépe pochopí, kde se jeho vlastní tvorba nachází v širším mezinárodním prostředí. Je to inspirace, ale zároveň i určitá konfrontace.

Studujete magisterský program v ateliéru Kov a šperk. Odkud jste na Sutnarku přišla a jak Vás studium posunulo?

Na Sutnarce jsem už řadu let. (smích) Nastoupila jsem sem do bakalářského programu Design kovu a šperku a poté jsem pokračovala na magistra. Předtím jsem studovala průmyslový design na střední škole v Trenčíně na Slovensku. Byl to pro mě ale moc technický obor, který mě nenaplňoval. Studium v ateliéru Kov a šperk mě naučilo dívat se na svět skrze šperk a zároveň chápat šperk mnohem širěji než jen jako dekorativní objekt. Začala jsem ho vnímat jako médium, které může nést myšlenku, emoci, kritiku i osobní výpověď. Myslím, že se moje vnímání světa stalo citlivější. Každou práci se snažím posouvat nejen vlastní hranice, ale i hranice toho, co může šperk být. Studium mi pomohlo získat větší odvahu a jistotu v uměleckém projevu.

Jaké jsou Vaše plány po skončení studia?

Po státnicích bych ráda vycestovala na postgraduální stáž. Co bude potom, zatím přesně nevím, ale určitě bych chtěla zůstat v oboru a dál se věnovat vlastní tvorbě. Naše společnost má mnoho problémů, které si zaslouží pozornost a pokud může moje práce přispět alespoň k malé změně v tom, jak o nich přemýšlíme, je to pro mě velká motivace.

<https://info.zcu.cz/Cenu-Mezinarodniho-festivalu-stibra-ziskala-studentka-Sutnarky-/clanek.jsp?id=9534>